

“Herinneringseducatie onmisbaar voor het aanleren van democratie en burgerzin bij jongeren”

Woensdag 27 oktober spoorden we met onze leerlingen van 5A en 6A richting Brussel. Onze bestemming was zeker niet de minste, en de leerlingen keken er zeer naar uit de Senaat aan de binnenkant te kunnen bewonderen. Aan het station werden we opgewacht door Frank Van Eeckhout, die ons keurig begeleidde naar het Warandepark. Toen we aankwamen, waren onze gidsen reeds aanwezig. Vervolgens kreeg elke klas een gids toegewezen en konden we vertrekken.

De wandeling stond in het thema van repressie en verzet in Brussel tijdens WOII. Al in het Warandepark kon de gids ons verbazen met haar kennis over het park. Zo leerde ze ons dat de paden de vorm van een passer hebben, een symbool afkomstig uit de vrijmetselarij. Want naast Joden, zigeuners en homo's bleven ook vrijmetselaars niet gespaard door de nazi's. Alle leerlingen begrepen meteen dat alle andersdenkenden vervolgd werden. Het is belangrijk voor hen om te gaan met onze multiculturele samenleving waarin iedereen vrij kan zeggen wat hij of zij denkt.

We stopten op enkele interessante plaatsen waar onze gids meer vertelde over Brussel tijdens de Tweede Wereldoorlog. Toen ze het had over het verzet in de stad, hielden we even halt bij de drukkerij van *le faux soir*. Je kon als het ware de geschiedenis aanraken en herbeleven. De volgende halte was de grote Joodse synagoge. Op deze speciale plek leerden we dat het woord Shoah (genocide van 6 miljoen joden) uit het Hebreeuws is afgeleid en catastrofe betekend. We kregen te horen wat precies de gevolgen waren voor de Joodse bevolking van Brussel. Door middel van “Arbeitseinsatzbefehl” (= een verplichtte “tewerkstelling” in Duitsland), gruwelijke razzia's en verklikkers deporteerden de Duitsers bijna alle 70.000 Joodse inwoners van België.

Na de themawandeling werden we in de Senaat ontvangen en kon het debat van start gaan. Cyberhate was het thema. De leerlingen konden discussiëren met enkele belangrijke senatoren. Achteraf vertelden ze mij dat het best wel spannend was, en dat ze hoopten dat de senatoren met hun standpunten rekening zouden houden. De groep kreeg het gevoel dat hun mening nu eindelijk eens gehoord werd. Het thema werd verruimd en snel monde het uit in een debat over vrije meningsuiting. De jongeren gaven hun mening over kwetsende islamkarikaturen en filmpjes van neo-nazi skinheads.

Onze middaglunch, aangeboden in het peristylum van de Senaat, zorgde voor een korte pauze in de toch wel drukke agenda. Dankzij de Auschwitz Stichting en de Senaat kon onze school in de namiddag het Paleis der Natie bezoeken. Velen waren onder de indruk van de talrijke kunstschaten die er te vinden zijn. Onze laatste halte was de commissiezaal waar we de eer hadden getuigen te zijn van de laatste getuigenis van Paul Baron Halter.

Het moment waarop de meeste leerlingen gewacht hadden, was zeker en vast de ontmoeting met Paul Baron Halter. De getuigenis is er eigenlijk op vraag van de leerlingen gekomen. Vorig jaar heb ik met hen immers een half jaar rond de Shoah gewerkt en bezochten we samen Auschwitz. Toen ik hen vertelde over de initiatieven

van de Auschwitz Stichting, kwam de vraag of ik geen gesprek met een overlevende kon organiseren. Zo is het idee gegroeid om contact op te nemen met de Stichting. Het is dankzij hun medewerking dat wij het verhaal van Paul Baron Halter nooit meer zullen vergeten en voor altijd met ons meedragen.

Laila, een leerlinge uit 6A, stelde in beide landstalen onze school voor aan Paul Baron Halter en ondergedoken kind Henri Goldberg. Toen Paul Baron Halter begon te praten, viel er een stilte in de zaal. Iedereen wou zijn verhaal horen. Zijn daden bij het Verzet, zijn arrestatie, de ervaringen van Auschwitz... Paul Baron Halter vertelde hoe hij met een pijp in zijn jaszak een Duitse officier van zijn wapen ontdeed. De bekende foto van Paul Halter met zijn pijp, die ook als kaft gebruikt is voor het boek *Paul Halter, nummer 151.600*, bekijken we nu helemaal anders.

De energie die nog steeds uitgaat van deze getuige is ongelooflijk. Op de terugweg kwamen er nog vele vragen. Vele leerlingen waren onder de indruk van wat ze te horen gekregen hadden. Ondanks de emotionele getuigenis, hebben we toch zijn boodschap duidelijk begrepen: de jeugd is de toekomst, zij moet nu de getuigenissen doorgeven, zodat men nooit kan vergeten wat er is gebeurd in Auschwitz. Onze trein stopte veilig in Bornem, iets wat voor zovele miljoenen mensen tijdens WOII niet het geval was.

Graag zou ik uit naam van alle leerlingen uit Atheneum Klein Brabant Paul Baron Halter, de Auschwitz Stichting en Mevrouw Naeyaert van de Senaat bedanken voor deze unieke en leerrijke dag. Ik weet zeker dat de leerlingen er nog lang over zullen napraten. Het is immers van groot belang dat, dankzij jullie inzet, onze jongeren inzien dat oorlog steeds desastreuze gevolgen met zich meedraagt. Het is nu hun taak ervoor te zorgen dat de belofte van "Nooit meer oorlog" van na WOI opnieuw de betekenis en waarde krijgt die ze toebehoort.